

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD.410.016.06.2021

Pan
Radosław Iwiński
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku
ul. Chmielna 54/57, 80-748 Gdańsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/065 – Rozwój morskiej energetyki wiatrowej

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05
lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku (dalej: „RDOŚ”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Radosław Iwiński, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku (dalej: „Dyrektor”), od 2 sierpnia 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Rozwój morskiej energetyki wiatrowej
Okres objęty kontrolą	od 2019 – do czasu zakończenia czynności kontrolnych, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Łukasz Badura, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/109/2021 z 25 czerwca 2021 r.

(akta kontroli str. 1-3)

OCENA OGÓLNA

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

W prowadzonych w RDOŚ postępowaniach w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla morskich farm wiatrowych (dalej: „MFW”) zapewniono uzgadnianie warunków realizacji przedsięwzięć z właściwym dyrektorem urzędu morskiego oraz ich opiniowanie przez Państwowego Inspektora Sanitarnego. Zapewniono również, w ramach tych postępowań, prowadzenie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w toku których określano zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, zasięgając uprzednio opinii ww. organów. Przypadki kilkukrotnych wezwań do uzupełnienia dokumentacji lub złożenia wyjaśnień były uzasadnione tokiem prowadzonych postępowań.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niezawiadomiania stron postępowania o niezakończonym w terminie, nieterminowego określania zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, przypadku nieterminowego wydania postanowienia stwierdzającego konieczność przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko oraz przypadku nieterminowego zamieszczenia w publicznie dostępnym wykazie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla MFW.

III. Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą, w RDOŚ prowadzono 13 postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć polegających na budowie morskich farm wiatrowych, z których, na dzień 30 czerwca 2021 r.,:

- jedno³ zakończyło się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (od decyzji zostało złożone odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, dalej: „GDOŚ”),
- jedno⁴ zakończyło się odmową określenia środowiskowych uwarunkowań (od decyzji zostało złożone odwołanie do GDOŚ),
- dwa⁵ zostały umorzone na wniosek strony (wnioskodawcy); przed ich umorzeniem pozostawały one zawieszony z uwagi na oczekiwanie przez

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 ze zm., dalej: „ustawa o NIK”.

² NIK formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Tj. postępowanie RDOŚ-Gd-WOO.4211.21.2017.MJ.PW.AJ. Postępowanie nie było objęte badaniem NIK, gdyż akta sprawy wraz z odwołaniem zostały przekazane do GDOŚ.

⁴ Tj. postępowanie RDOŚ-Gd-WOO.420.124.2019.KSZ. Postępowanie nie było objęte badaniem NIK, gdyż akta sprawy wraz z odwołaniem zostały przekazane do GDOŚ.

⁵ Tj. postępowania: RDOŚ-Gd-WOO.4211.24.2012.MS i RDOŚ-Gd-WOO.4211.16.2014.MCZ.

RDOŚ na złożenie przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,

- sześć⁶ pozostawało zawieszonych z uwagi na oczekiwanie przez RDOŚ na złożenie przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- dwa⁷ pozostawały w toku,
- jedno⁸ zostało przekazane do załatwienia, zgodnie z właściwością miejscową, Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Badanie dwóch pozostających w toku postępowań wykazało, że – po uwzględnieniu okresów niewliczanych do terminu załatwienia sprawy stosownie do art. 35 § 5 kpa⁹ – postępowania trwały dotychczas odpowiednio 18 dni¹⁰ oraz 145 dni¹¹. Dyrektor, w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹² (dalej: „ustawa o ocenach oddziaływania na środowisko”), uzgodnił warunki przedsięwzięć z Dyrektorem Urzędu Morskiego w Gdyni oraz uzyskał postanowienia Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Gdyni opiniujące warunki przedsięwzięcia.

Zastępca Naczelnika Wydziału Ocen Oddziaływania na Środowisko uzasadniając długotrwały okres prowadzenia postępowania (145 dni), wskazał na jego obszerną dokumentację, której analiza jest niezbędna dla dokonania prawidłowej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

(akta kontroli str. 116-186, 190-203)

2. W ramach postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w RDOŚ prowadzono ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Badanie ośmiu postępowań¹³, w których wnioskodawcy wystąpili o ustalenie przez RDOŚ zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, wykazało że Dyrektor we wszystkich sprawach, w trybie ustawy o ocenach oddziaływania na środowisko:

- przed wydaniem postanowienia w sprawie raportu, uzgadniał jego zakres z właściwym dyrektorem urzędu morskiego oraz z właściwym Państwowym Inspektorem Sanitarnym,
- wydał postanowienie, w którym ustalił zakres raportu,
- zawiesił postępowanie do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Czas trwania tych postępowań wynosił od 29 do 145 dni. W dwóch sprawach¹⁴ Dyrektor, w trybie ustawy o ocenach oddziaływania na środowisko, wydał postanowienia o przeprowadzeniu postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

(akta kontroli str. 33-115, 190-198)

⁶ Tj. postępowania: RDOŚ-Gd-WOO.4211.19.2012.KSZ, RDOŚ-Gd-WOO.4211.11.2012.KSZ, RDOŚ-Gd-WOO.4211.22.2012.KP, RDOŚ-Gd-WOO.4211.26.2011.ER, RDOŚ-Gd-WOO.4211.18.2012.ASP oraz RDOŚ-Gd-WOO.4211.16.2012.ES.

⁷ Tj. postępowania: RDOŚ-Gd-WOO.420.42.2020.AJ i RDOŚ-Gd-WOO.420.3.2021.KSZ.

⁸ Tj. postępowanie RDOŚ-Gd-WOO.420.129.2019.AT. Postępowanie nie było objęte badaniem NIK.

⁹ Tj. ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.).

¹⁰ Tj. postępowanie RDOŚ-Gd-WOO.420.3.2021.KSZ. Okres trwania postępowania obliczono pomiędzy jego wszczęciem (26.01.2021 r.), a obwieszczeniem RDOŚ o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (15.07.2021 r.).

¹¹ Tj. postępowanie RDOŚ-Gd-WOO.420.42.2020.AJ. Okres trwania postępowania obliczono pomiędzy jego wszczęciem (10.07.2020 r.), a zawiadomieniem w trybie art. 10 kpa o zakończeniu postępowania dowodowego, wystosowanym przez RDOŚ (30.06.2021 r.).

¹² Tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.

¹³ Tj. postępowania: RDOŚ-Gd-WOO.4211.19.2012.KSZ, RDOŚ-Gd-WOO.4211.11.2012.KSZ, RDOŚ-Gd-WOO.4211.22.2012.KP, RDOŚ-Gd-WOO.4211.26.2011.ER, RDOŚ-Gd-WOO.4211.18.2012.ASP, RDOŚ-Gd-WOO.4211.16.2012.ES, RDOŚ-Gd-WOO.4211.24.2012.MS oraz RDOŚ-Gd-WOO.4211.16.2014.MCZ.

¹⁴ Tj. w postępowaniach: RDOŚ-Gd-WOO.4211.22.2012.KP oraz RDOŚ-Gd-WOO.4211.26.2011.ER.

3. W RDOŚ, w odniesieniu do MFW, nie obowiązywały wewnętrzne procedury dotyczące prowadzenia postępowań w sprawie określenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, ani w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W prowadzonych postępowaniach, dotyczących MFW, nie wystąpiły nieuzasadnione sytuacje kilkukrotnego wzywania wnioskodawców do uzupełniania dokumentacji.

Wejście w życie ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych¹⁵ (dalej: „ustawa o promowaniu MEW”) nie miało wpływu na prowadzone w RDOŚ postępowania dotyczące MFW.

(akta kontroli str. 33-115, 187-189)

4.1. W RDOŚ nie zidentyfikowano barier ani problemów w zakresie MEW, dotyczących procedur administracyjnych. Dyrektor nie zgłaszał żadnych propozycji zmian istniejących lub nowych regulacji prawnych dotyczących MEW.

Dyrektor wyjaśnił, że RDOŚ zajmuje stanowisko w indywidualnych sprawach w ramach postępowań prowadzonych na wniosek strony i po rozpoznaniu kompletnego wniosku, w sposób przewidziany w ustawie o ocenach oddziaływania na środowisko.

(akta kontroli str. 4-8)

4.2. W RDOŚ nie uregulowano kwestii dotyczących wymagań dla MEW oraz zespołu urzędzeń służących do wyprowadzenia mocy w zakresie ochrony środowiska, nie podjęto żadnych działań w tym zakresie, ani nie zgłaszano do GDOŚ propozycji zmian.

Dyrektor wyjaśnił, że RDOŚ jest instytucją, która odpowiada za realizację polityki ochrony środowiska na terenie województwa pomorskiego, a tym samym nie jest organem opiniodawczym w zakresie przyjętych rozwiązań prawnych, a jedynie ich wykonawcą.

(akta kontroli str. 4-8)

4.3. W RDOŚ we wszystkich sprawach dotyczących przedsięwzięć związanych z MFW, prowadzono jedno postępowanie środowiskowe dla całego przedsięwzięcia, nie wydzielając z niego postępowań dla poszczególnych etapów przedsięwzięcia.

(akta kontroli str. 4-186)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W RDOŚ:

- w jednym postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach¹⁶ nie zawiadomiono stron postępowania i ministra właściwego ds. klimatu o niewydaniu w terminie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla MFW, co było niezgodne z art. 76 ust. 7 ustawy o promowaniu MEW,
- w siedmiu postępowaniach o ustalenie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (prowadzonych w ramach postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach)¹⁷ nie zawiadamiano stron postępowania o niezłaatwieniu sprawy w terminie i prawie wniesienia ponaglenia, co było niezgodne z art. 36 kpa.

¹⁵ Tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 234, ze zm.

¹⁶ Tj. postępowanie RDOŚ-Gd-WOO.420.42.2020.AJ.

¹⁷ Tj. postępowania: RDOŚ-Gd-WOO.4211.24.2012.MS, RDOŚ-Gd-WOO.4211.16.2014.MCZ, RDOŚ-Gd-WOO.4211.22.2012.KP, RDOŚ-Gd-WOO.4211.26.2011.ER, RDOŚ-Gd-WOO.4211.18.2012.ASP, RDOŚ-Gd-WOO.4211.19.2012.KSZ oraz RDOŚ-Gd-WOO.4211.16.2012.ES.

Zastępca Naczelnika Wydziału Ocen Oddziaływania na Środowisko wyjaśnił, że brak zawiadomień ze strony RDOŚ o niezalutwieniu sprawy w terminie wynikał z powodu oczywistej omyłki.

(akta kontroli str. 33-41, 63-75, 83-88, 108-125)

2. W siedmiu sprawach¹⁸ dotyczących określenia dla MFW zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, postanowienie określające zakres raportu zostało wydane po upływie terminu określonego w art. 70 ust. 4 ustawy o ocenach oddziaływania na środowisko, który wskazywał że wydaje się je w terminie 30 dni od dnia wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Postanowienia zostały wydane od 58 dni do 142 dni od dnia wszczęcia postępowania.

Zastępca Naczelnika Wydziału Ocen Oddziaływania na Środowisko wyjaśnił, że postanowienia zostały wydane bez zbędnej zwłoki, wskazując, że obszerna dokumentacja spraw wymagała wyspecjalizowanych merytorycznych analiz celem dokonania prawidłowej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

(akta kontroli str. 26-41, 63-75, 83-88, 108-115)

Wymóg wydania postanowienia w terminie 30 dni wynika wprost z przepisu ustawy, wobec czego RDOŚ miała obowiązek dochowania tego terminu.

3. W jednej sprawie¹⁹ postanowienie stwierdzające konieczność przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, zostało wydane po upływie 14 dni od dnia wpływu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, co było niezgodne z art. 108 ust. 2 ustawy o ocenach oddziaływania na środowisko, który wskazywał, że należy je wydać w terminie 14 dni od wpływu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Postanowienie zostało wydane (uwzględniając treść art. 35 § 5 kpa) 19 dni od wpływu wniosku.

Zastępca Naczelnika Wydziału Ocen Oddziaływania na Środowisko wyjaśnił, że postanowienie zostało wydane bez zbędnej zwłoki, biorąc pod uwagę obszerną dokumentację sprawy wymagającą wyspecjalizowanych merytorycznych analiz.

(akta kontroli str. 33-41)

Wymóg wydania postanowienia w terminie 14 dni wynika wprost z przepisu ustawy, wobec czego RDOŚ miała obowiązek dochowania tego terminu.

4. W jednej sprawie²⁰ dane o wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla MFW zostały zamieszczone w publicznie dostępnym wykazie, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o ocenach oddziaływania na środowisko, 357 dni od wpływu wniosku do RDOŚ, co było niezgodne z art. 21 ust. 4 tej ustawy, zgodnie z którym dane o wniosku powinny zostać zamieszczone w ww. wykazie 14 dni od jego wpływu do RDOŚ.

Zastępca Naczelnika Wydziału Ocen Oddziaływania na Środowisko wyjaśnił, że opóźnienie w zamieszczeniu ww. danych wynikało z powodu oczywistej omyłki.

(akta kontroli str. 116-125)

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

¹⁸ Tj. postępowania: RDOŚ-Gd-WOO.4211.24.2012.MS, RDOŚ-Gd-WOO.4211.16.2014.MCZ, RDOŚ-Gd-WOO.4211.19.2012.KSZ, RDOŚ-Gd-WOO.4211.22.2012.KP, RDOŚ-Gd-WOO.4211.26.2011.ER, RDOŚ-Gd-WOO.4211.18.2012.ASP oraz RDOŚ-Gd-WOO.4211.16.2012.ES.

¹⁹ Tj. postępowania RDOŚ-Gd-WOO.4211.22.2012.KP.

²⁰ Tj. postępowanie RDOŚ-GD-WOO.420.42.2020.AJ.

1. Zawiadamianie:
  - stron i ministra właściwego ds. klimatu o niewydaniu decyzji w terminie – w odniesieniu do postępowań w sprawach wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla MFW,
  - stron o niezłatwieniu sprawy w terminie z pouczeniem o prawie wniesienia ponaglenia – w odniesieniu do postępowań dotyczących ustalenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia (MFW) na środowisko.
2. Wydawanie postanowień określających zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w terminie 30 dni od dnia wszczęcia postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
3. Wydawanie postanowień stwierdzających konieczność przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w terminie 14 dni od dnia wpływu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
4. Zamieszczanie danych o wnioskach o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w publicznie dostępnym wykazie, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o ocenach oddziaływania na środowisko, w terminie 14 dni od wpływu wniosku do RDOŚ.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 24 września 2021 r.

Kontroler
Łukasz Badura
Starszy inspektor kontroli państwowej

Łukasz Badura
.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku
p.o. Dyrektor

Naborowski Tomasz
.....
podpis

[Handwritten signature]